

TELEGRAFULU ROMANU

Telegrafulu ese de dōne ori pre septemana: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratia se face in Sabiu la espeditur'a foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către espeditura. Pretiul prenumeratii pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 8 ANULU XXI.

Sabiu, in 28 Ianuariu (9 Febr.) 1873.

tru celealte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru primele și tieri străine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se plătesc pentru întâia óra cu 7 cr. sirulu, pentru a doua óra cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetie cu 3 1/2 cr. v. a.

Diet'a Ungariei.

Siedint'a din 25 Ianuariu a casei deputatilor o deschide presedintele la 10 óre. Pre fotoliile ministeriale erau: Sz l a v y, Tisza, Pa u l e r, S z e n d e si T r e f o r t. Dupa rezolvarea formalierelor si altor'a neinsemnate, se trece la ordinea dilei si se ia la desbatere raportul comisiunii petitiunarie despre petitiunile contineute in a 10-a seria. In acést'a seria se afla si petitiunea alegatorilor dela H a t i e g u că cas'a sa provoce pre deputatul E. M a c e l a r i u a-si ascerne la presidiu protocolulu de alegere; comisiunea petitiunarie propune că cas'a sa intrebe mai nainte de tóte pre ministrul de interne ca facutu-s'au alegere de deputati in Hatieg, ceea ce cas'a si primi.

Dupa aceste urmeza la ordine continuarea desbaterei bugetului. Mai intaiu ia conte M. L o n y a y cuventulu. Elu no s'aro si anuntat la cuventu déca ante-vorbitorii si cu deosebire deputatului G h y c z y n'aro si facutu alusioni la activitatea vorbitorului că ministro de financie. Elu a avutu totu-deun'a in vedere interesele statului. Esposetele lui financiali au rectificato resultatul finale anualu si realitatea aru si intrecutu socotelile sele, déca legislativ'a nu aru si votato totu-deun'a mai multu decât a fostu preliminatu in projectul regimului. Nu voiesce a-si atribui siesi prea multe merite si recunoscere ca si favorul tempurilor au contribuit multu, inse cu tóte aceste e o sapta constatata ca financiele tieriei au remas de elu, cându s'a dusu la Vien'a, in o stare infloritóre. Erori s'an comis, elu acést'a o recunoscere si ia partea sea asupra-si, inse unu omu nu pote nici cându predomini situat iunea: legislativ'a intréga a pechatuitu cu elu dimpreuna. Elu primesce raportul că basa pentru desbaterea speciala, si resvera inse de a propune unele momente de detailu la des-baterea speciale, cu ce siedint'a acést'a se incheia.

Siedint'a din 27 Ianuariu o deschide presedintele la 10 óre. Pre fotoliile ministeriale erau: Sz l a v y, Tisza, Pa u l e r, S z e n d e, T r e f o r t, W e n k h e i m, Z i c h y, si K e r k a p o l y. — Dupa rezolvarea formalierelor obicinuite se facu mai molte interpelationi de interesu particulariu si apoi deputatul Alb. A p p o n y i presinta casei alu XI conspectu alu petitiunilor per tractate de comitetul respectiv. Conspectul se va imprime. Trecedu-se la ordinea dilei se continua desbaterea bugetului.

In siedint'a de astazi ia cuventulu la acestu obiectu numai ministrul de financa Kerkapoly, din a cărui vorbire, primita de drépt'a cu aplause viue, scótemu ormatórele: Ce se tiene de viitoriu nu numai ca e de lipsa o reforma de contributione, ci o reforma radicale a economiei poporului. Tinérimea trebuie sa inveti si sa nisuiésca a-si insusi inventianile (avantagiale) tempului nou. Drumurile trebuiescu construite, fluviele regulate; trebuieco cladite canale si industri'a si comerciul desvoltate si promovate si ascurate prin incopciarea dromurilor de feru cu România si Serbia. Ministrul schitiéa dupa aceea fazele antreprinderilor de actiuni si dupa aceea trece la program'a singuratelor ministrui; cu ce siedint'a se incheia.

Zernesci 20 Ianuariu 1873.

Domnule Redactoru! In articolului inceputoriu, publicat in nr. 4 alu pretiul nostru jurnalul "Telegrafulu Romanu" din anul corinte, sub titlu "Dom Romae deliberant Sagontum perit" ai binevoitu a areta! ca dupa scirile dela tiéra "ómenii nostrii din comitate si-aru vinde pamenturile ereditate dela strabuni, pre pretiuri bagateli, espropripiandu-se astu-feliu ei pre sine" si in fine ai apelat la barbatii nostri mai intelligenti dela tiéra, si printre poporu, pentru că de o parte "sa caute a

impedecă acestu reu" iéra de alta parte pentru că "sa mediteze si sa arete, pre calea publicitatii modurile potrivito pentru total'a vindecare a reului acestui'a sociale."

Si pana cându alti barbati mai experti decât mine voru esti in publicu cu observările loru, eu in interesulu acelei părți a poporului nostru, care prin imprumutările la straini — ajunse a se espropria pre sine — me vedu indemnatum a-mi areta si parerea mea, despre acèle medióce care aru poté contribui la delaturarea reului.

Poporul tieranu in genere, fără deosebire de nationalitate, va sa dica, atât romanulu, cătu si magiarulu, si sasulu, in simplicitatea lui inca din vechime, s'a indatinato a se multiam cu pucinu, acum ca poporul a mai inaintat in cultura, s'a inmultit si pretensiunile său cerintiele lui, iéra in urm'a acestor'a si ingrigirea de o mai bona pro visione.

La poporul nostru român, de-si mai pucinu pretensivu, inca s'a inmultit cerintele, decum erau odiniora, fără că sa i se fi inmultit in aceea-si proporție si medióce de căstig, si asiá, mai vertosu in casuri si la eventualitati neprevideute, că de exemplu, la casu de morbu, de mórte, si alte nenorociri in familie, său in casuri de nerodirea pamentului, — in lips'a altor ajutore, pentru acoperirea trebuintelor sele, — silitu este a contracta imprumute onde le pote astă, tocmai si la evrei, cari storou dela 80—100 procente, supunendu-se tuturor conditionilor impuse de creditori — in totu casulu ruinatóre.

Pusetiunea acést'a a tieranului nostru a devenită mai critica si prin acese, ca mai preste totu, pre unde locuiesce poporul nostru, a lipsită cărtile funduari, si in urm'a acestor'a creditulu tieranului iéra pre de alta parte, ca prin introducerea codicelui civilu austriacu, s'a gasită zalogirea pamenturilor pre anumit terminu, de unul său mai multi ani, atât de usutu in vechime, — prin care intr'atât se ajută poporul tieran, incât ori la ce lipsa, elu nu vinea, ci numai zalogea pamentul său pre o sumă óre-care de bani, pana cându lu poté scôte din zalogire elu său credit lui, — astazi zalogirea acést'a nu mai este recunoscuta de lege, si tieranul in casu de lipsa este silitu a-si vinde pamenturile tocmai si semânat, si adese ori aprópe de seceris.

Din acestea se invederéda, ca tieranul in unele casuri estraordinare, este silitu a se folosi de bani straini, iéra, déca vomu lué, ca elu voindu a-si duce economia sea mai rationalu, aru trebuie sa vanda din productele si vitele sele, numai atunci, cându acestea suntu mai bine cautate si nu in tota vremea, cându are elu trebuinta de bani, spre a platí dările, său alte datorii corante, — atunci trebuie sa admitemu ca tieranul inca si afara de casuri estraordinare, — pana sa-si pote forma elu unu copitaliasu alu său, — are trebuinta de bani straini.

Pre cându tieranul român, in asemenea impregiurări, este silitu a se aruncă in bratiele strainilor cari fără mila si crutiare — i impunu cele mai oneroase sarcini, pre atunci tieranul magiar si sas, in lipsile sele, astă ajutórele necesarie său la capitalisti de ai sei, său la cassele sele comunali, si bisericesci, său la cassele sele de pastrare, său la ori-care alte institute de banca, creditu, economii, etc. preste totu cu procente moderate si cu conditiuni favorabile.

Inlesnirea acést'a de capitale, a radicatu mai alesu pre tieranulu sas, la starea lui cea buna, pentru ca elu in lipsile sele, nu numai n'a fostu năvoită a imprumută capitale, cu procente nesupratavere că tieranulu nostru, nu numai n'a fostu năvoită a-si vende pamentul cu pretiu, fără pretiu, că ai nostrii, dara nu e silitu nici din productele nici din vitele sele a vînde decâtă numai atunci cându le vine pretiul loru — bă si mai multu in-

lesnirea acést'a de capitale a desceptato pre cei mai multi tierani sasi la specule si comerciu si altele. —

Déca aru si fostu si tieranul nostru asiá de norocosu, sa pote astă cu atât'a inlesnire capitale, de si nostri cu cătu aru si elu astazi mai inaintat? căti tierani cari au sposu numai de ce-va capitale, — cu tota simplicitatea loru, — nu a inaintat prin specule portate cu diligent'a loru? de-si pote portă bani straini cu 20—30 procente pre anu, si căti de ai nostri aru devénii speculanti buni, déca aru dispune de capitale?

De aceea, — precum ori cine voiesce scopulu, trebuie sa voiasca mai intai midilócele, — astu-feliu si cine voiesce si doresce măntuirea proprietătiei tieranului nostru, de vendiare la straini, si cine voiesce astu-feliu, — nu numai a impedecă esproprierea tieranilor, dară inca si a promova bona starea lui, — si acést'a toti o voim si o dorim, — dupa modest'a mea parere nu ne ramane decât a conlucram din tóte poterile pentru a intemeia fouduri si capitale spre a veni cu acestea in ajutoriul tieranilor nostri lipsiti.

Unicul, singurul, si celu mai siguru midilociu pentru a ajunge la capitale si fonduri, aru si midilociu de a sociatiune. In impregiurările de faa, că si in acelea ale noastre, numai desceptarea spiritului de asociatiune in poporul nostru, ne va poté ajută, numai asociindu-ne in tóte afacerile noastre cele momentóse, vomu deveni fari si fara de ajutoriul altor. — Ce progrese nu-aru poté face unu popor asiá de numerosu că alu nostru prin asociatiune?

In tempurile mai din urma in tóte popórele s-au desceptat spiritul de asociatiune, care lea si ridicatul acolo unde suntu, de aceea cându avemu numerate exemple, dinaintea ochilor nostri, aru trebuie si noi sa punem mai multu si dora celu mai mare pretiu pre asociatiuni, caci numai cu poteri unite voru ajunge mai degraba acolo unde dorim si nisim.

Sciu comune că Betténo, Voil'a, de-langa Fagaras, care prin asociatiune au cumparat mii de judere de padure dela fostul proprietar de pament. Cunoscu ierasi comune că Sâmbet'a-inferiora, si Beascenbach, unde satenii asociati intre sine tienu in arenda cu buna sucesu bunurile erariali de mii de jugere, ceea ce fara asociatiune nu aru si potutu face.

Sciu comune sasesci, in care inca din vechime esisto mai multe feluri de asociatiuni, cari au ajotatu forte pre poporul sas, care ne-aru poté servi si noue de indemou si exemplu.

Acelea comune au acea intr'unire cându unu sateniu are a-si face casa noua, merge totu satul de-i ajut'a pana ce o ispravesco, au alt'a intr'unire cându se prăpadesce la vre unu sateniu un'a vita de jugu, contrebue tota vecinatatea, de-i cumpera alt'a in locu si altele de acéstea prin care tieranii sasi se ajuta reciproc unii pre altii; macar ca comunele sasesci mai tóte au casse comunale si bisericesci cu isvoră bogate de venito, din care — dupa ce se acoperu spesele comunali si bisericesci, — restul ce prisosesce, se da tieranilor imprumutu, spre intempiarea trebuintelor loru.

Déca noi — si pana la alta renduélă — adeca: pana cându vomu potea infinită mai multe asociatiuni comunali său tienutali — amu staru si ma-caru cassele noastre comunali si bisericesci sa devina din ce in ce in stare mai buna materiala, sa li sa deschida dopa impregiurări căte unu isvoru nou de venito, — venitulu sa se ingrigescă cu acuratetă, prin comitetele comunali si parochiali, cari in acestu casu suntu că si consiliile de administratiune dela cutare asociatiune, déca cătra acestea s'ară mai infinită — unde se pote — si fonduri scolare si parochiali, tóte acestea prin asociatiunea

concurintă a tuturor crescincilor unei parohii, și numai prin acestea, tieranii noștri aru fi multu ajutati, pentru că după acoperirea speselor comunale său bisericesci și scolari, banii prisori din acele fonduri s'ară dă loru împrumutu, spre intempiarea necasurilor.

Ori-oine pote fi convinsu, cu câtă buna-vointia aru contribui tieranii nostri, la asemenea fonduri când aru vedea că banii din ele, în mare parte se întocu totu în folosulu loru.

Aici sa mi se ierte a aduce de exemplu numai parochia Vladeni, din districtul Fagarasului, carea de-si seraca că și poporenii ei, în cursu de 14 ani, cându n'avea decât 30 fl. în lad'a bisericiei, prin staruinița căloro-va fruntași, prin concursul întregiei comune bisericesci, — și-au înmultit capitalul bisericiei sele pâna aprópe la 7000 fl. v. a. mai vertosu și din acelă indemnă, ca poporului carele trăiesce mai multu cu cărausii, și cu specula, sa aiba unu fondu din care sa se împrumute la vreme de trebuintă, — care capitalu astăndu-se întregu cu procente moderate în mâinile poporului, nu numai l'a desceptat pre acesta la specule și comereciu, dura a si contribuit la înaintarea lui. A-si poté aduce și mai multe asemenea exemple.

Noi avem fonduri frumose la Arhiepiscopia nostra, dintre cari, cele mai multe s'au intemeiat la staruinița pre demnului nostru capu bisericescu, prin asociația său concursulu tuturor crescincilor noștri, ieta darc altu exemplu despre acea cătu potu ajută asociațiunile.

Dupa modest'a mea parere, logm'a și din aceste fonduri, s'ară poté dă ore-care împrumute tieranilor, său și comuneloru noștre, macaru și cu procento de 8% sau 10% in locu de a se pune la cass'a de pastrare cu 5—6% și in fine pre lângă tóte acestea avem institutul nostru naional de creditu și economii „Albin'a“ a cărui chiamare principale este a veni într'ajutoriulu poporului nostru tieranu cu mediile banali pentru portarea și desvoltarea economie i sele etc. înființându spre acestu scopu și printenuturi reunii de creditu etc. tóte acestea, totu atătea înlesniri pentru tieranul nostru.

In modulu acest'a adeca : prin poteri asociate — tieranulu nostru nu numai aru scapă de pericolul espropriarei — celu amenintia — dura inca elu cu incetulu și-ară mai mari proprietățile sele, — in modulu acest'a s'ară desceptă in elu degradu semtiu de asociație și aplecarea cătra specula, comereciu, industria și altele, și atunci tieranul român, și prin elu națiunea română, erau deveni aceea —

ce aru trebuī sa fia celu mai vechiu, și mai numeroso poporu și națiune din patria.

I. Metianu
Ppu.

Din marginea Câmpiei in Ianuariu 1873.

Fericiti cei nepasatori de binele comunu, și multiamiti cu ajungerea scopurilor loru legate de interese personali, căci a loru este imperati'a pa-mantena.

Nu multă spargere de capu se cere pentru că unu barbatu din inteligenția româna sa-si căscige convingere deplina, că corpulu națiunale, — na-țiunea româna — este plin de rane, cari s'au sfundat pâna la osu ! Are acesta națiune și barbati in inteligenția esita din sebul ei insufletiti de binele comunu, cu mila cătra confratii loru ru-stici, și carii — că unu medicu conscientiosu, și necrutatoriu de ostenela pentru vindecarea patien-tului ce 'si puse increderea in elu — in bun'a vo-intia 'si incordă tóte poterile și intrebuinteza tóte medilöcele pentru a vindecă ranele ; dura dorere ! acesta națiune multă cercata are din nefericire unu numero nu neinsemnatu de individi inteligenți in sta-tulu clericalu, cătu și celu laicu și nepasatoriu ; lenesi și interesati numai pentru persoña propria. Nu se ingrigescu pentru binele comunu, nu se ingrigescu pentru promovarea cauzelor naționali, nu 'si batu ei capulu sa invetie, sa descepte, și sa lumineze poporulu ! acest'a au fostu și este lasatu prada jidanilor, este devenită calicu, din ne-pasarea acelor'a mai multu, cari au in prim'a linia chiamarea sa-i verse lumina, și sa-lu apere de ca-derea in abisu ! Dara sa mergemu mai departe și sa spunemu, ca nu putieni și au contingatu și au absolvatu studiele cu stipendie românesci și cu co-lecte, și totu-si dupa ce au devenită de sine sta-tatori, in locu de a fi multiamitori, de a lucră că patrioti buni pentru binele comunu, in locu de a veni poporului intr'ajutoriu se ingâmsara și in ingâmsarea loru se slobozira la lacomia și in post'a de a-si face stâri și a se imbogati in 3—4 ani, incepura a dubi poporulu ! O pată acest'a că celu ce ve-diendu sierpele inghetatu de frigo, facandu-i-se mila de elu lu radică și lo puse in senu, care inse-după ce se incaldu, lu muscă ! —

Nu vorbescu fruse, nu esagerediu, vorbescu din esperintia și din convingere propria, ca asurisită lacomia de care suntu infocati multi barbati din clero, asurisită lacomia și inclinitiunea in coruptiune a multoru din inteligenția laica, și nepasarea mai generale a preotimeli noștri au causat caderea poporului român la starea de proletariatu de astadi.

Sa aruncâmu o ochire la districtulu Naseudului,

catu și o mija de alte passiuni omenesci. Dara acestea se vede ca nu voru incetă asiá curendu d. M., și pâna atunci progresulu va totu patimă. Este acest'a spre binele nostru ? Lasu sa judece cei nepreocupati.

„Ce libertate, ce autonomie, ce independintia au perduto dura unitii, cându s'au unitu ?“ intréba mai departe, după ce afirmă mai susu, că români nici mai inainte de unire nu aru fi avutu nici un'a din acestea.

Recunoscu și eu, că români in tempula uniunii, și preste totu sub principii reformati, nu au avutu o deplina libertate, autonomie și independintia a bisericiei loru, dura totusi le avura pre tóte trei, numai de totu restrinse, detrunchiate ; căci, precum amu mai disu, pre lângă tóte asupririle calvinilor ei, români, și aveau provinci'a loru metropolitana, cu metropolitul in frunte, și aveau sinodele loru, bisericesci națiunale, iera dupa unire le perdura pre tóte, suprimendu-se v. metropolia de totu, iera bi-seric'a unita subordinandu-se formalmente Arhie-piscopului papistu din Strigoniu. Apoi românu dice : „e reu cu reu, dura mai reu fără de reu.“ Si autoriu v. metropolii n'a voită sa arate alt'a, decât ca români prin uniune au perduto și ce au avutu, și ca nedesbinându-se, mai lesne le-aru fi fostu de o sută de ori a-si susținé și a-si rein-tregi aceea ce au avutu.

Mai incolo, dice d. M. : „La p. 136. se dis-puta unirei chiaru și meritulu de a fi ajutată cultur'a românilor. Si ore cu ce felu de argumente ?“ Eata-le ! „Totu respectulu cătro parintui literaturei române S. Klain, Sincai și P. Maior ; dura sa nu uitâmu, că aceste suntu meritele loru proprii și nu ale uniunii, — sa nu uitâmu, că totu pre tempulu acel'a români ortodocii inca dedera barbati mari,

unde funcționarii sunsu toti din sebul național române, ca jidani suntu mai numerosi și că in comitate si se imbogatiescu vediendu omulu cu ochii de pre spatele românilor tieran ! Totu asiá sta lucru in districtulu Fagarasului, despre a căruia po-pulatiune serisese mai in anii trecuti domnu Brust — uno magiaru — ca este devenită la sépa de lemn, ca locuitorii români inainte cu 10—12 ani cu stâri bune suntu acum servitori in vinarsariele jidaniilor etc., pentru ce inse unii barbati din inteligenția nostra se rosinara și indignati 'lu iera in foile publice la 3 parale, in locu de a caută remediul pentru vindecarea realui.

Sa cautâmu acum in muntii Apuseni, unde inca nu s'au inmultit jidani că in Câmpeni se dede inainte de ast'a cu căti-va ani pentru prim'a ora cărcimarițulu unui jidau sub judele procesuale românu, asemenea in comun'a Lupșia pentru 1-a ora in anu din urma trecutu uno jidau iera sub altu jude procesualu — szolgabiro — român.

Mi se va objecta ca jidani inca suntu supusi ai statului, stau sub legile vigente și suntu indrep-tati a luă la licitatia cărcimarițulu in arenda deca dau mai multă că crestioii. Prea bine, dura aceea inca este sciutu, ca unu jidau in unu satu locuitu de români, — a căroru parinti sofletești nu 'si in-vetia poporenii a se feri de cursele jidaniilor. Ci, ut exempla docent, precum suntu multe exemple — se ducu multi chiaru și săntieli loru la jidani in cărsima — i seracesce in 4—5 ani, apoi muntii acei'a au o situatiune de totu nefavorabile, bucate nu se facu, iera jidani le scotu și ultimulu cruce-rio din curăua, cătu in căti-va ani suntu incospaci de a mai platii contributiune prin ce se pagubesci chiaru statulu.

Mai incolo su data acei munti feiori robusti in armata, dura cătu voro incepe a bea beaturile spi-rituoise și urcate, falsificate cu totu feliulu de specie stracacieșe stomachulni și seraciti mai rabdându și fome, armat'a din acei munti, nu va mai capetă bratii sanetose și tari, ci nisice feiori calbeziosi, și apoi scimn și aceea ca jidani la unu pericolu nu voru aperă ti'eră cându iera statulu va pagubi.

Si prin ormare dnii judi procesuali, protopopi și preoti rom. trebuiā sa indemne satenii crestini că ei saia cărcimarițulu comunale in arenda, sa midicăsca deprinderea loru in calculu (înă reulu și din nepasarea de a instruă adulii) și deca totu-si se poteau pagubi arendatorii români comun'a le potea iertă o parte din arenda, și in modulu ast'a jidani s'ară constringe a-si agonisi și ei pânea de tóte dilele dopa munc'a mânilor că crestini in modu onestu și nu cu insielaciuni, — dura eu credu, ca astadi sa voiésca unu jidau a se asiedă in ore-care comuna rom. că cărcimarii numai parohulu localu

dice v. metr. și amintesce pre G. Lazaro. Mai apoi intréba : „ortodoxii cu căto stau mai inderetu in cultura, decât partea, ce se uni ?“ Si apoi adauge, ca aci autoriu v. metropolii se asta in mare aberatiune, pre tóte liniele.

Iera eu dicu, ca d. M. si aici se abătu forte multă dela fidelitatea de critică ce si-o atribue ; său folosindu-me de chiaru spresiunile d-lui dicu : ca a. M. aici se astă nu de trei ori, cum imputa densulu intr'unu locu autorelui v. metr., ci mai multă decât de trei ori căte trei, și indată dispara-ru totu atâtea, nu cuvinte dura dicere intregi, ar-gumente din vechi'a metrop. la loculu citatu. Si cu deosebire nu amintesce d-lui chiaru nicairi, despre o impregiurare faptică, evidentă, și prospeta, la care inca se provoca autoriu v. metrop. spre intarirea assertiunilor sele : la starea de satia a bisericiei or-todocse rom. din Ardélo, Banatu și Ungari'a.

D. M. vorbindu relativu la citatele acum es-puse, despre statulu de cultura la români inainte de unire, și după acest'a, afirma, că la unita a fostu mai multă cultura, și ca cultur'a acest'a să midilocitu prin uniune ; căci „episcopii uniti trami-teag teneri cu talente eminente la Tîrnava, Vien'a, Rom'a, Leopolea și pre airi, de unde se reintorceau cu mintea cultivata, cu anim'a plina de sentiaminte nationali și cu zelu inflacaratu pentru radicare românilor“.

E adeverat, ca inainte de unire, și in tem-pulu acelui'a, era mai putina cultura preste totu la români, și acest'a totu asiá a fostu și după uniune lungu tempu, pâna camu cătra capetulu vî-cului al XVIII. Dara și aceea inca e adeverat, că nu numai la români, ci și la alte popore din patria, de-si cele favorite de sorte, inca era mai putina cultura pre acele tempuri, și acest'a din

FOIȘIÓRA.

Contr'a critica.

la

Critic'a d-lui I. M. Moldovanu.
(Vechi'a Metropolia de N. Pope'a)

(Urmare.)

Sa ne folosim de unu exemplu. De aru si fostu și fratii nostri de preste Carpati desbinati in mai multe confesiuni, cum suntemu noi cesti de dincăci, — de nu aru si fostu ei o tiéra, o națiune, o biserică : ore succesiște-le-aru si loru asiá lesne in-tranirea celor două principate — realizarea României ?

Mai incolo, afirma d. M. : „ca deca români de confesiune diversa s'au persecutau, maltratau și sferticatu și ei intre sine, cum dice autoriu v. metr. la p. 130. acest'a nu nu provenit de acolo, că români s'au desfăcut in două confesiuni, ci mai vertosu din neprincipiu său egoismulu pătilor“.

Accea dura și, și după d. M., că români des-binati se persecutara, maltratara și sferticara și ei intre sine, prin ce reulu deveni inca și mai senti-toriu. Dara aceea inca trebuie sa stea, că, neesi-tandu uniunea, români nu s'ară si persecutau, mal-tratau și sferticatu și ei intre sine, — ca prin ur-mare reulu acest'a nu aru si venit de locu asupr'a loru, deca nu s'ară si facutu uniunea.

Deci, cine a produsu și reulu acest'a, deca nu uniunea ?

Să eu dicu : „ca astadi desbinarea confesiuni-ale aru puté sa nu mai impedece intru nimic'a progresulu“ — deca nu s'ară si egoismulu celu spu-

sa-i pună 100 fl. în mână apoi el să îndupleacă poporenii că să-lu imhogătescă, avem despre acelașă exemplu și scimă că pre apă Beriului în comitatul Hăndorei un parochu român tine arendă cărcimăritului comunulu dimpreuna cu unu jidau, dără despre astă alta-data, mai pre lăgoa.

Mai este încă un reu care slabescă puterea materială a comunelor românesci cări posedu paduri proprii. Acestă reu este inclinația vendării pădurilor atâtă comunale cătu și cele ale eccliselor — proprietate bisericescă. — Seiu mai multe vendări de paduri din marginea Câmpiei cări nu s'ară poate justifică, dără me marginescu numai la vendărea unei atari vendări cercată.

O comuna bisericescă românescă în apropierea M. Osiorheiului dea-dréptă Mureșului posede o padurice sărăcă din totu teritoriu sărăcă (200,000 jugere) unui consorțiu străin, pre 80 de ani pentru pretiul 7—9 milioane fl., bagatelu, comparat cu o imensa cantitate de lemn, și vremu sa trageam și trebuie sa trageam consecințe din cele premise în această corespondință suntemu constrinsă a presupune: ca corisori districtului că efectuatorii acelei vendări său celu putieni unii dintre ei trebuie sa fia fosti castigati de acelu consorțiu cu șresi-cari midilöce spre a îndupla representanțele comunelor pentru această vendărie.

Mai detaliu în cauza această importantă au vorbitu unu corespondinte în „Federatiunea“ nr. 3. 1873. în articolul seu intitulat „Vendăria pădurilor districtului Năseudu“, care articulu, inteligenția clericale și laica, mai cu séma din acel district, nu aru trebui să-lu trăea ou vederea. Eu din parte-mi me marginescu a dice numai atâtă, că vendăria această nu trebuie luata cu atâtă usură, trebuie cautată și mai departe, d. e. ca să-taiatu parte părți de pedori, parte păduri întregi nu numai mai la tiéra dealungulu liniei călătorii ferate dără s'au tăiatu și la munti cuantități imense de lemn pentru călătorii ferate. Si să mai spunem unu: statulu lăsa de se taie în muntii apuseni lemn de lucru în pădurile erariale de 3 ani incóce meren, și se folosesc la tăierea acestor păduri numai străini — nemți din Baden — preste 3 sute insă, dără apoi alti tăiatori din locuitorii acelora munti. Asemenea se taia în muntii erariale deasupra Sebeșului, și poate să se mai taie și în alte părți, și prin urmare pădurile cu lemn de lucru mai cu séma, său inputență sărăcă tare și se totu mai inputență. Dără apoi poate caea vendărie la unu consorțiu străin și alte calamități, la cări districtualii nu s'au gândit, și nu cu 7—9 milioane ci să se dea pretiul această incință și nu voru trece 2 decenii și voru ploaă blasterile poporătunie acelui districtu asupra corisoriilor acelei vendări, deci dără congregația tienenda a districtului să nu ratifice această vendărie. Posessorii actuali ai acelora munti aru putea introduce insisi o manipulație pentru transportarea și vendăria lemnelor, de căci și mai cu incetul, și nu trebuie să-si dea insisi testimoniu de paupertate ca nu sunt capaci a rentă acele păduri.

Comitetu francez pentru tramitera gratuită de cărți franceze la slavi și români.

In Parisu s'a constituitu un comitetu carele să a propus propagarea literaturii franceze prin tramitera gratuită de cărți franceze la români și slavi. Eat'a documentulu în privintă a această după cumu la aflămu în „Cor. Slave.“

„Resbelulu desastruos prin care amu trecutu, a desceptatul sympathiele cele autre pentru Franci'a populatiuni pâna aci putieni cunoscute. Slavii din Austri'a eari luptă de seculi contră vecinilor lor nemți, români pre cări-i unescu cu noi comunitatea limbei și a originei ni au dato în tempula de proba semne de alipire, pentru cări semne noi nu potem sa ne aratemu destulu de recunoscatori.

Noi nu le patem multiamă mai bine decât procurând-le mijlocile de a se iniția în limbă și literatură nostră. Ei iubesc Franci'a din instinctu, dară li e cu anevoie de a o cunoscă bine; ei sunt separati prin Germania; lor li se impune o cultură absolută germană; cările franceze suntu rare la ei și cu prețuri sărăcă urcate.

Sa punem Franci'a în legatura cu amicii atâtă de putieni apreciați pâna aci. Mijlocul celu mai bunu este de a le procură gratuită cările franceze ce le lipsescu.

Ne propunem de a tramite din tempu în timpu profesorilor, societătilor scientifice și literare, reuniiunilor de studenți în Prag'a, Posen, Lemberg, Pest'a, Sibiu, Agram, Laibach etc. . . opuri de gramatici, istoria, literatura, de scientie etc. . .

Intre barbatii de studie și șmeni bine educati nu este nimene, carele sa nu descopere în bibliotecă sea ore care volumine în duplo, ori devenite inutile. Distribuite cu intelepciune în tările unde suntu necunoscute voro face mari servitie, sia intru propaganda ideilor noastre, sia spre a face sa cunoscă mai bine Franci'a.

Acăstă este opera patriotică intru carea sa convenim toti cei ce voim a manterea și a immobili influența morale a Franciei în strainatate. Vomu fi norocosi de a primi în data datorile, sia în cărți, sia în bani pentru comperatulu cărili.

Computăm la bună voită a societătilor scientifice a dd. autori și editori. Asociându-ne la opera noastră vomu deschide cărări noue literaturi noastre naționale.

Fia-care donatoriu va pute face cunoscătă elu insusi destinatia cea o asemna tramiterii sale. Fia-care opu va purta numele donatorului și dorința sa.

A se adresă la DD.

Gaidoz, profesor la scolă de științe politice 32 rue Madame, Paris.

cauza, căci se dice, că lumea progresă, se perfecționează. Apoi aceea, că nedesbinandu-se români prin unione, remanindu ei totu unu corpul național, cum au fostu, nu s'ară să potu eloptă aceeași cultura, poate într-unu gradă și mai mare vedu ca dlu M. nu negă.

E adeveratul, că din partea episcopilor uniti, a vîoră, se tramiteau teneri pre la Rom'a, Tîrnava etc., dără nu e adeveratul, că această se intorceau toti acasa cu vre-o cultura mare din locurile eccliale, care cultura apoi sa o fia impartătă națională, sa o fia întrebantiatu spre scopuri binefacătorie comune naționale, afara de pre putieni. Se intorceau da, cei mai multi dintre barbății acei-a disti luminati, mai multu cu o spioră de cultura, cu animă plină mai multu de sentimente iezuitice, decâtua națională, pre care apoi le practisau acasa întrăgăloru estensiune, spre daună națională. Certele continue, ce avura locu în Blasius, ne atestă destulu de chiaru cultură cea mare a barbăților acelora.

Se poate dice, că tota cultură unitilor se margină mai pre lăgoa scările din Blasius, ieră în afara nu era nici cu unu dramă mai multu decâtua cei ortodocsi. Ba din contra, cum marturisesc și P. Maior, cei ortodocsi totu-deună au statu mai bine cu scările poporale, decâtua cei uniti. Si stau și astădi.

Dără, de cătu a fostu cultura mai mare, midilocația prin unione; de cătu se află în impregnără mai favoritarie, decâtua cei ortodocsi, apoi să intrebămu: ce influență binefacătorie au eserțat ei asupra românilor preste totu? Au nu tocm'a unionea era o punte către catolicismu, și prin acăstă către magiarismu? Au nu tocm'a părțile locuite de uniti în numeru mai mare și mai com-

cătu su de bine, căci de se vindea padurea în 1871 trebuiau cumpărate lemnele cu bani scumpi, și aduse prin bietii poporenii de slujba de departe. Respectivul domn protopopu s'au sperat uare pre mine, pentru ca i-amu trasu pote cu penă preste calculu de „Geschäft“.

Dupa cele înșirute pâna aici, de căci ne îndepărtăm atenția la vendăria pădurilor districtului Năseudu de pre unu teritoriu sărăcă (200,000 jugere) unui consorțiu străin, pre 80 de ani pentru pretiul 7—9 milioane fl., bagatelu, comparat cu o imensa cantitate de lemn, și vremu sa trageam și trebuie sa trageam consecințe din cele premise în această corespondință suntemu constrinsă a presupune: ca corisori districtului că efectuatorii acelei vendări său celu putieni unii dintre ei trebuie sa fia fosti castigati de acelu consorțiu cu șresi-cari midilöce spre a îndupla reprezentanțele comunelor pentru această vendărie.

Mai detaliu în cauza această importantă au vorbitu unu corespondinte în „Federatiunea“ nr. 3. 1873. în articolul seu intitulat „Vendăria pădurilor districtului Năseudu“, care articulu, inteligenția clericale și laica, mai cu séma din acel district, nu aru trebui să-lu trăea ou vederea. Eu din parte-mi me marginescu a dice numai atâtă, că vendăria această nu trebuie luata cu atâtă usură, trebuie cautată și mai departe, d. e. ca să-taiatu parte părți de pedori, parte păduri întregi nu numai mai la tiéra dealungulu liniei călătorii ferate dără s'au tăiatu și la munti cuantități imense de lemn pentru călătorii ferate. Si să mai spunem unu: statulu lăsa de se taie în muntii apuseni lemn de lucru în pădurile erariale de 3 ani incóce meren, și se folosesc la tăierea acestor păduri numai străini — nemți din Baden — preste 3 sute insă, dără apoi alti tăiatori din locuitorii acelora munti. Asemenea se taia în muntii erariale deasupra Sebeșului, și poate să se mai taie și în alte părți, și prin urmare pădurile cu lemn de lucru mai cu séma, său inputență sărăcă tare și se totu mai inputență. Dără apoi poate caea vendărie la unu consorțiu străin și alte calamități, la cări districtualii nu s'au gândit, și nu cu 7—9 milioane ci să se dea pretiul această incință și nu voru trece 2 decenii și voru ploaă blasterile poporătunie acelui districtu asupra corisoriilor acelei vendări, deci dără congregația tienenda a districtului să nu ratifice această vendărie. Posessorii actuali ai acelora munti aru putea introduce insisi o manipulație pentru transportarea și vendăria lemnelor, de căci și mai cu incetul, și nu trebuie să-si dea insisi testimoniu de paupertate ca nu sunt capaci a rentă acele păduri.

X.

paclu, se desnaționaliză mai multu? Enu sa aruncăm o privire la părțile Ungariei de resarită media-năpte, la ale Transilvaniei de apusu m. năpte, și cu deosebire la secuime? Enu sa privim partea nobila, partea cultă a românilor uniti, sa vedem, au nu tocmai această și parasira prin confesione și naționalitatea în numero mai consideraveru? Au nu pâna la 1848. în curtea episcopală din Blasius vorbiă mai totu ungurescă? Era cu ceva mai înainte de anul acum amintitul, cându unu canonica din Blasius (Diedu sa-lu ierte!) dicea despre „Organul luminărei alor Cipariu care pre atunci esfise: „Miljen csunyán hangzik ez a csunye!“ — în romanesce: ce urtu suna „ciunea“ astă! *) vei fi sciindu d-ta, dle M., destulu de bine.

Destulu de reu, de cătu unitii au fostu mai culti și s'au aflatu în impregnără mai favoritarie, și totusi în locu sa si promovatu — periclitara inca și mai multu interesulu națională.

Apoi eu amu mai disu în v. metr., ca cultură e productulu mai multor factori, și cându voim a ne dă judecată asupra culturei vre-unui popor, trebuie sa luăm toti factorii culturei lui în considerație. Facendu acăstă ore mai dice-va d. M. ca la uniti s'au aflatu mai multa cultura? noi vedem, ca clas'a comerciantilor chiaru și astădi o formă în toate părțile locuite de români, mai numai cei ortodocsi. Noi vedem ca cei ortodocsi, chiaru și astădi, dau contingentulu celu mai mare de socii cultivate, pentru junii uniti din partea inteligente. Unu judecătă inteligeție, de cătu se vindeca-si ia o socia mai cultivată, la cei ortodocsi o cauta, precum experientă ne arata.

Amu mai disu în fine, ca activitatea, luptele

*) A se intelege terminarea în „tiune“, ce cam pre atunci se introducă în limbă română.

să triunfă celor trei barbati, Clainu, Sincu și Maior, eadu iotro epoca, cându trecutul celu barbaru se află dejă în agonie, facendu locu reinvierii poporilor. Ce a reflectat d. M. și la acestu punctă? Nimică chiaru.

Asiu poate aduce inca multe înainte dără le retacu și le-amu retacuto și în v. metr., căci cred că nici aici nu le e locul.

Si ore cum stămu astădi în privintă a culturii?

Eu, nevoindu a me lasă mai afundu nici în direcția această, m'amu provocat în v. metrop. numai la o singură impregnără evidentă, la starea prezentă a bisericii române ortodoxe din Aradul, Banatu și Ungaria, și amu arestatu, ca această biserică, de-si persecutata de toti, pâna și de frății noștri de unu sânge, de-si în vertejuș celu mare alu suferintelor și pre lângă mii de pedeci, isbuti totusi de sine și prin sine numai, a-si restaură metropolișă oea vechia, a tienă sinode și congresul naționali bisericescă, și a se constituă pre basile cele mai solide în spiritul celu mai liberale și mai constitutionale, pre cându alte biserici, și în specie cea unită, de-si favorita de sârbi, și astădi suntu lipsite de atari instituții salutarie. Dice-va d. M. ca nu este asiu? Nu cred, căci nu a reflectat nimică nici la acestu punctă.

E bine, apoi acestea toate ore fără cultură să se fi eșefuită?

Dara inca sa fi ramas românii nedesbinati, toti unu corp cum au fostu, unde nu aru si potutu ajunge pâna astădi?

Vedi acestea, si arumitu reul celu mai mare dintră toate prin unione, prin sfârșirea corporului nostru național, le-a combatutu autorele v. metropoli.

(Va urmă.)

Hovelaque directeur dela Revue de linguistique 2 rue Pichet (Paris).

Legier docteur des lettres, 30 quai d'Orléans Paris.

Emile Picot vice-consul, place d'Eylau, Paris.

Cum vedeti ide'a comitetului este esentialminte practica. Ea nu va intardiá de a fi bine primita la populaunile slave si române.

Inse membrii comitetului nu voru cunoșce esactu numerulu societătilor si lipseloaia-cărei din ele. Este de lipsa dara că acum sa-si faca ele cunoscute dorintele loru adresându-se in scrisu la un'a din personele, a căroru nume si adrese suntu indicate mai susu.

Poterile comitetului se intielege ca suntu modeste; elu nu va puté respunde la tóte rugările ce i se voru adresá; inse le va nota pre tóte, 'si va dà tóta silint'a de a le satisface ce-va mai tardiu.

Se intielege ca comitetulu nu pote luá asupra'si sarcin'a portului; preste totu tramiterile se voru face că espediuni de marsuri (Prachigut) si pretiul portului 'lu voru solvi destinatarii.

Incătu va si cu potintia natur'a cărilor trame se va acomodá lipseloru particularilor do-natari; cărtile scientifice d. e. voru fi rezervate pentru studenti, opurile teologice pentru seminarie etc.

Credu ca trebuie sa descoperu ca pentru epistles adresate din Austria in Francia portulu face 25 xr. Comitetulu va refusá epistlesle nefrancate de ajunsu.

Diurnalele slavice si române suntu rogate de a reproduce comunicatiunea acést'a.

Terminându potu anunciar ca unu numern anumit de opuri este dejá adunat si ca espediuni prima se va face in dilele aceste.

Provocare.

Spre formarea si constituirea des-partimentului cereale a asociatiunei transilvane pentru literatur'a româna si cultur'a poporului român, in tienutul Doivei, Uniadorei, Dobrei, si Iliei-murasiane, in urm'a insarcinării mie spre acestu scopu date de intlegint'a româna din Dev'a, amu-onore a provocá, pre toti membrii asociatiunei, intréga inteligint'a româna, si pre toti acel'a, cari dorescu a sprigni promovarea asociatiunei din amentile tienuturi, a se intasciá pre 24 Februarie st. nainto de amédi, la una adunare in Dev'a, localitatea casinei române.

Dev'a in 28/16 Ianuarie 1873.

Dr. Lazar Petcu.

† Necrologu. Ioanu Haliegn invietatoriu poporului român in Belintiu, a reposatu in 18/30 Ianuarie a. c.

Este o dicere vechia: „Quem dñi odere pedagogum fecere“ (pre cine au urgitu dieii 'lu sfacura pedagogu). Inaintea nostra avemu vieti'a intrégo a unui barbatu din poporu, carele a fostu destinatul a conduce linerimea cea frageda cătra lumin'a cunoștiintei restu-tempo de 42 de ani. Este adeverat ca dupa starea invietatorimei nóstre de pâna acum, ea are sa intempine mari si diverse greulătii asia incătu credem ca multi invietatori se voru astă adese-ori in pusetiunea de a eschiamă cuvintele citate mai susu.

Esempie multe inse suntu iéra-si intre cari cu preferintia trebuie sa punem in loculu dintâi si pre reposatul, cându invietatorii, cari 'si pricen si coprindu missiunea loru, asta in fructulu ostene-lorloru o despagubire nepretiuito, asiá incătu tóte greutătile si necasurile disparu si in chiamarea loru nu privescu o pedepsa dupa cum se dice in citatulu de mai susu, dara se privesce unu ce onorificu de a fi potutu sa-si sacrifice esistint'a pamentesca pentru crescerea generatiunilor mai tenere.

Déca reprivim asupra vietiei pline de activitate a reposatului, vomu astă, ca de-sti că tata de familia si că invietatoriu, va fi avuto multe necasuri si superări, de sigura bucuria de a fi folositu omenei si in specia nationei si bisericiei sele, si că tata si că invietatoriu, a potutu sa o aiba si a potutu sa o ea cu sine in eternitate.

Pentru ca densulu nasentu din parinti, seraci, in comun'a Belintiu acomodato de parinti sei la lipseloaia domestice, numai din indemnulu celu mare

elu seu propriu căstigă pre parinti că sa-lu lase sa cercetedie scól'a din satu. Ací se deosebi-se printea sea cea chiara si sanetosa si prioritate, carea din urma i deschise calea la postulu de cantoru la biserică rom. greca din Pest'a. Ací a ajunsu prin portarea sea cea solida curendu in gratia renumitei familie Grabovschi, carea si mai nainte si adeca indata la sosirea sea in Pest'a i-a arestatu mai multe bine-faceri.

Societatea studentilor români de pre atunci (Gozdu, Murgu, Florianu, Bojinc'a, Dr. Vesiciu, Serbu, si alti) l'a desceptat si a aprinsu zeloul de a se pregati si densulu pentru o cariera mai productiva de cum era cea a cantoriei sele. Si la realizarea dorintei celei nobile i-a venit famili'a Grabovschi intr'ajutoriu inlesnindu-i petrecerea la preparand'a Aredana.

Dupa terminarea studielor la acestu institutu, profesorii 'lu recomandă că pre unulu dintre cei dintâi crescenilor nostri din Lipova, carii toam'a atunci erau in lipsa de unu invietatoriu (1830). Ací au lucratu cu multu zelo, si impopulatul scól'a prin portarea sea stragătoare si prin darurile ce le facea copiilor, pentru că sa-i căstige pentru scola. Miscările din anii 1848/9 l'a stramutat pre densulu din Lipova in loculu nascerei sele Belintiu unde a fostu 24 de ani invietatoriu.

Resultatul activitatii sele că tata si că invietatoriu 'lu potem cunoșce mai bine din impregiurarea, ca fioul seu celu mai mare este advocatul, iera celu mai micu este preotu; din elevii sei a esit unu numru frumosu de preoti, invietatori, Dr. de drepturi, amplioati si advocați, neguilitori, industriasi si economi boni.

Precum se silea in totu modulu a sterpi lotu ce impedeaca luminarea mintiei si nobilarea animei, asiá se straduie că sa deprinda pre elevii sei in curatiune, in cultivarea de gradini si, ceea ce inca merita a se aminti, in cultivarea vermiloru de masta.

Pentru saptele sele, urmate din o ravna sănta a avutu recunoscinta nu numai dela acei ce s'au folositu de bine-facerile lui, dara si din partea regimului, căci 'lu decoră cu crucea de argintu pe unu merite.

Primesce deci iubite cetitoriu aceste de mai susu ca o mica recunoscinta din partea unui, carele a avutu norocirea de a fi elevulu reposatului.

Iera reposatului, a căroru biografie o va descrie spre pasitare posteritateli o mâna mai destera că a mea, i dicu unu duiosu: Lupta bona si loptatul, credint'a ai padit si datori'a ti-ai implinitu, fia-ti dara amintirea eterna si tieran'a usiora!

G. S.
fostu elevu.

Varietati.

* * * După almanachul imperiului Rusiei, care apară de curendo, Rusia din Europa cuprinde, impreuna cu Poloni'a si cu Filand'a, 93, 826 mila patrate cu 71 milioane 207, 724 locuitori, adeca 758, 9 pre sie care mila patratu. Rusia din Asia, 281, 978 mila patrate, cu 10, 537, 513 locuitori s'au 37, 4 ómeni de fia-care mila patratu, adeca in totalu de 375, 805 mila patrate, 81, 745, 307 locuitori din cari 217, 5 de fia-care mila patratu. După colte, suntu in Rusia din Europa 53, 169, 019 Rusi ortodoci, 926, 631 rusi disidenti (Rascolnici), 229, 260 greci unii, 37, 136 armeni gregoriani, 7, 209, 464 catolici, 2, 565, 354 protestanti, 2, 612, 019 israeliti, 2, 359, 372 mahometani, si 255, 975 pagani. Pe lângă acést'a, marelle principale alu Filandei numera incă 1, 843, 253 locuitori mai toti luterani. In Asia, suntu 4, 936, 917 rusi ortodoci, 166, 985 rusi disidenti (Rascolnici), 560, 684 armeni-gregoriani, 54, 106 catolici, 16, 337 protestanti, 34, 857 israeliti, 3, 267, 650 mahometani si 295, 734 idolatri. Datele despre teritoriele Marii Negre, ale Lyr-dragei si Turgaiscului incă lipsescu. Cătu despre positioni, suntu in Rusia, astă de Filand'a, 622, 808 nobili ereditari, 357, 857, 858 nobili diversi si impiegati, 673, 839 preoti cu familiileloru, 7, 170, 610 burgezi, 61, 621, 184 tierani, prinde cari samoiezi gubernamentulu Archanghel, Kirkisiei hordei Interiore si calmuncii gubernamentului Astrachanu, 4, 746, 663 militari cu familiileloru, 152, 229 straini si 852, 881 persone de celelalte categorii,

Numerul esilatielor in Siberia guvernamen-

tulu Yeniseisk. Transbaikre, Irkutsk si Tobolsk, e de 151, 589.

Editu.

Maria Nichi Ionutiu de religiunea gr. resarit din Felmeru, carea de mal multo tempu a parasit pre legiuilu ei sociu Moise Câltira, se citédia prin acést'a, a se infaciá inaintea subsemnatului foro matrimonial, căci din contra, dupa decurgerea terminului de unu anu si o dñ, se va aduce sentintia asupra actionei sociului seu si in absentia ei. — Cohalmu, 13 Ianuarie 1873.

Foro matrimonial gr. resaritén alu Cohalmului: Nicolau D. Mircea (3-3) Adm. prot.

Citatiune edictale.

An'a Tom'a din Cohalmu, carea de mai multi ani tragenându procesulu incaminat pre cale ordinaria asupra barbatului ei Pavelo M. Danciu gr. cat. totu din Cohalmu, si acum de cinci ani pribegindu in lumea larga — conformu testimoniuui antistei comunale, — nesciindu-se ubicatiunea ei, se citédia că in terminu de 1 anu si o dñ sa stea inaintea acestui foro matrimoniale, acum de nou urditu asupra-i, in poterea SS. canone, se va decide si in absentia ei. — Cohalmu, 2 Ianuarie 1873.

monialu gr. resaritén alu Cohalmului: Nicolau D. Mircea (2-3) Adm. prot.

Publicatiune.

Din partea subscrisei epitropii, se face cunoscutu, ca padurea de Bradu si Molitvu dupa muntele Boiu seu Diham din Prahov'a proprietatea S. bisericiei gr. or. din Resnovu, — se da in taere prin licitatiune crescenda, — care se va tieea la 30 Ianuarie 1873 st. v. la 11 ore diminet'a, in scól'a gr. or. din Resnovu.

Conditionile de licitatiune se potu vedea si pâna atunci in tóte dilele — la subscris'a epitropia.

Epitrop'a bisericiei gr. or. din Resnovu, in 7 Ianuarie 1873. (3-3)

Editu.

Maria Andrei Muntea din Ariusdi soci'a legitima alui Andrei Axente din Elöpaták, ambii de relegea gr. or., carea de 3 ani au parasit patria si pre sociolu seu fara a se seti loculu astărei sele, se provoca prin acést'a că in terminu de unu anu de dile dela datulu de mai josu, sa se presentedie inaintea forului matrimoniale subscrisu, pentru ca la din contra, procesulu mutrimoniale intentatuo de susunutolu seu barbatu se va otari si in absentia sea. — Foro matrimonial gr. or. alu trac-tului Heghigului.

Ioanu Mog'a (2-3) Adm. prot.

Insciintiare.

Deschidindu-se in 1 Martiu a. c. in institutulu reg. de mositu din Sabiu cursulu de instrucție pentru mósie, candidateli de mositu de nationalitatea româna si nemtieasca suntu provocate a se insinua pâna la terminulu indicat la subscrisulu spre a fi primite in cursu.

Sabiu 1 Februarie 1873.

Dr. Lukacs Mikulicz Profesorul ord. de mositu. (2-3)

Anunciu.

Subscrisulu aduce la cunoștința onor. publicu cumca si-au schimbăt coartirulu sen din strad'a Cisnadiie in strad'a Macelarilor (Fleischergasse), nr. 17. la „Hotel de România“ inapoi in curte, odă'a nr. 2.

Si totu deodata se recomanda cu totu felicul de lucru de specia sea, atătu barbatescu cătu si femeiesou, cu pretiuri cătu se potu mai moderate.

Ioanu Lupu, maestru pantofar in Sabiu. (3-3)